

Research Paper

Identifying the dimensions and components of classroom attractiveness in elementary school

Yahya Mohammadi¹, Faranak Mosavi^{2*}, Elham Kaviyani³, Mohammad Javad Karam Afroz⁴

1. PhD student in Educational Management, Department of Educational Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

2. Associate Professor, Department of Educational Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Educational Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

4. Associate Professor, Department of Educational Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

Received:
Accepted:
PP:

Use your device to scan and read the article online

DOI:

Keywords:

Attractiveness, Classroom, School, Elementary

Abstract

Introduction: The attractiveness of the classroom can act as a factor influencing students' enthusiasm for learning and considering that in the elementary school years, students have not yet acquired the appropriate internal motivation to enter school, it is likely that the attractiveness of the classroom will contribute to their enthusiasm for entering the classroom and learning more. The aim of this study is to identify the dimensions and components of classroom attractiveness in elementary school.

research methodology: This research is a qualitative study that uses qualitative content analysis with an inductive approach. The participants included experts and prominent teachers in the country, of whom 15 were selected as key informants through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews. The validity and reliability of the data were obtained through two methods of participant review and recoding by experts. Data were analyzed by open and axial coding.

Findings: The research findings showed that most of the components of attractiveness, such as a suitable physical environment, classroom space, beauty and freshness of the environment, The teacher's mastery of the course content, the use of educational games, human and social relationships, educational justice, teacher behavior and body language, educational and environmental challenges, and attention to environmental needs all make the class attractive to students.

Conclusion: According to the results of the study, it can be concluded that paying attention to the factors affecting classroom attractiveness can be considered as a positive reinforcement for students' enthusiasm for attending class and facilitating learning.

Citation: Mohammadi, Y., Mosavi, F., Kaviyani, E., & Karam Afroz, M.J., 2025. Identifying the dimensions and components of classroom attractiveness in elementary school. Journal of New Approaches in Educational Administration.

Corresponding author: Faranak Mosavi

Address: Associate Professor, Department of Educational Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

Tel: 0918331176

Email: frnkmosavi@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction:

The attractiveness of the classroom can act as an factor influencing students' enthusiasm for learning and considering that in the elementary school years, students have not yet acquired the appropriate internal motivation to enter school, it is likely that the attractiveness of the classroom will contribute to their enthusiasm for entering the classroom and learning more. Focusing on the ability to create attractiveness in the classroom is a challenging issue for two reasons: First, given that teachers are the fundamental and most influential element in schools achieving their goals. Therefore, it is appropriate to look at teachers' issues with a special look, and as a result, the need to pay attention to the skills of creating attractiveness in teaching is one of the duties of officials and managers of organizations. The other reason is based on the belief that if schools or, more generally, the education system wants to move in line with the expectations of society and achieve its goals effectively, it needs capable teachers in the teaching and learning process.

Context:

Teachers are considered the foundation and center of attention of the classroom environment and its dynamics. As a result, their ability to manage the classroom and create classroom attractiveness can focus on the academic progress of students, and this is a concern in the country's education system.

Goal:

The aim of this study is to identify the dimensions and components of classroom attractiveness in elementary school.

Method:

This research is a qualitative study that uses qualitative content analysis with an inductive approach. The participants included experts and prominent teachers in the country, of whom 15 were selected as key informants through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews. The validity and reliability of the data were obtained through two methods of participant review and recoding by experts. In this regard, evidence was collected from various sources, including various theories, diverse information sources, and narrative experts. In the results of the analysis were then presented to three participants and the process of arriving at the

codes, subcategories and main categories was explained to them. The findings from this work confirmed the overall findings of the research. Also the Christiansen angle technique was used to assess the validity and quality of the findings. In this regard, an attempt was made to by continuous mental engagement with the data, the breadth of information and the depth of information are possible. To achieve this goal, after the researcher coded the data, two people were asked to code some of the interviews to assess the accuracy and validity of the coding and the categories obtained, and the results of this section were similar to the coding that was done in the previous stage. Data were analyzed by open and axial coding. In this stage, the data obtained from the interviews were carefully examined, the main unit of analysis for open coding was concepts, the interview transcripts were systematically reviewed to find main categories, categories, subcategories.

Findings:

The research findings showed that most of the components of attractiveness, such as a suitable physical environment, classroom space, beauty and freshness of the environment, The teacher's mastery of the course content, the use of educational games, human and social relationships, educational justice, teacher behavior and body language, educational and environmental challenges, and attention to environmental needs all make the class attractive to students.

Results:

According to the results of the study, it can be concluded that paying attention to the factors affecting classroom attractiveness can be considered as a positive reinforcement for students' enthusiasm for attending class and facilitating learning. Classroom attractiveness is one of the most important and recurring issues that all teachers and lecturers, especially new teachers and student teachers, deal with in their profession. Classroom attractiveness is a skill for which there is no clear roadmap or prescription for success. However, there are some basic principles that any teacher can follow to greatly improve the quality of their teaching.

شناسایی ابعاد و مولفه‌های جذابیت کلاس درس در دوره ابتدایی

یحیی محمدی^۱، فرانک موسوی^۲، الهام کاویانی^۳، محمدجواد کرم افروز^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه علوم مدیریت آموزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

۲. دانشیار گروه مدیریت آموزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

۳. استادیار گروه مدیریت آموزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

۴. دانشیار گروه مدیریت آموزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

چکیده

مقدمه و هدف: جذابیت کلاس می‌تواند به عنوان عامل تاثیرگذاری بر اشتیاق دانش آموزان برای یادگیری عمل کند و با توجه به این که در دوران ابتدایی دانش آموزان هنوز انگیزه درونی مناسب را برای ورود به مدرسه کسب نکرده‌اند، احتمال می‌رود جذابیت کلاس به اشتیاق برای ورود به کلاس و یادگیری بیشتر کمک کند. هدف پژوهش حاضر شناسایی ابعاد و مولفه‌های جذابیت کلاس درس در دوره ابتدایی می‌باشد.

روش شناسایی پژوهش: این پژوهش از نوع مطالعات کیفی است که از تحلیل محتوای کیفی با رویکرد استقرایی استفاده شده است. مشارکت کنندگان شامل متخصصان و معلمان نمونه کشوری در کشور بودند، که از طریق روش نمونه گیری هدفمند تعداد ۱۵ نفر بعنوان مطلعین کلیدی انتخاب شدند. داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته گردآوری شد. اعتبار و روایی داده‌ها از دو روش بازبینی مشارکت کنندگان و کدگذاری مجدد توسط خبرگان به دست آمد. داده‌ها بوسیله کد گذاری باز و محوری تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که بیشتر مولفه‌های جذابیت مانند محیط فیزیکی مناسب، فضای کلاس، زیبایی و شادابی محیط، تسلط معلم بر محتوای درسی، استفاده از بازی های آموزشی، روابط انسانی و اجتماعی، عدالت آموزشی، رفتار و زبان بدن معلم، چالش های آموزشی و محیطی و توجه به نیازهای محیطی همگی باعث جذابیت کلاس برای دانش آموزان می گردند.

بحث و نتیجه گیری: باتوجه به نتایج پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که توجه به عوامل موثر بر جذابیت کلاس می‌تواند به عنوان تقویت کننده مثبت برای اشتیاق دانش آموزان جهت حضور در کلاس و آسان سازی یادگیری در نظر گرفت.

تاریخ دریافت:

تاریخ پذیرش:

شماره صفحات:

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن
مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

واژه‌های کلیدی:

جذابیت، کلاس، مدرسه، مقطع ابتدایی

استناد: محمدی، یحیی، موسوی، فرانک، کاویانی، الهام و کرم افروز، محمد جواد، ۱۴۰۴، شناسایی ابعاد و مولفه‌های جذابیت کلاس درس در دوره ابتدایی، دوماهنامه علمی - پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی.

* نویسنده مسئول: فرانک موسوی

نشانی: دانشیار گروه مدیریت آموزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

تلفن: ۰۹۱۸۳۳۱۱۱۷۶

پست الکترونیکی: frnkmosavi@yahoo.com

مقدمه

از دیدگاه متخصصان تعلیم و تربیت، دوره ابتدایی مهم‌ترین و اساسی‌ترین مقطع نظام آموزشی است که در ایجاد تحولات اساسی در جوامع و پیشرفت آنها نقش مهمی ایفا می‌کند (Anyichie & Butler, 2023). همچنین می‌توان گفت که مهم‌ترین دوره‌ی تحصیلی در تمام نظام‌های تعلیم و تربیت جهان دوره‌ی ابتدایی است؛ زیرا رشد همه‌جانبه‌ی فرد در این دوره، بیشتر انجام می‌شود (Yasemi, 2018). دوره ابتدایی تداوم‌بخش تکوین شناختی، زیستی و اجتماعی کودک است و فرصت مناسبی برای تحصیل، تربیت و یادگیری شیوه‌ی ارتباط صحیح با دیگران و شکوفایی تدریجی استعدادها و همچنین شکل‌گیری شخصیت کودک است (Sharmin, 2024). آموزش و یادگیری در دوره ابتدایی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. و همچنین نقش به‌سزایی در رشد سائق پیشرفت و موفقیت خودپنداری، سلامت روانی و عملکرد مناسب کودکان دارد. اولین گام در راستای بهبود یادگیری شناسایی مشکلات حاکم بر آن است (Salehi & Shafaei, 2017). این شکل‌گیری و رمز موفقیت آن در دست کسانی است که با کودک این راه را می‌پیمایند (Alagheband, 2013). این دوره زمانی در پیشرفت و توسعه نظام‌های آموزشی مؤثر واقع می‌شود که کیفیت مناسبی بر آن واقع باشد (Moradi & Kordloo, 2021). بر این اساس، نظام آموزشی را می‌توان یکی از پیچیده‌ترین زیر نظام‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی منظور داشت (Chatterjee, 2024).

استمرار و پویایی هر جامعه‌ای در گرو کیفیت نظام‌های آموزشی در سطح ملی و بین‌المللی است. این امر مهم نیز وابسته به فراهم کردن زمینه‌های مناسب برای غنی‌سازی فرایند یاددهی-یادگیری معنادار، عمیق و مداوم به‌ویژه در دوره‌ی ابتدایی است (Vallone, Dell'Aquila, & Zurlo, 2022). در همه‌ی جوامع برای رشد اقتصادی و توسعه‌ی پایدار به کیفیت نظام آموزشی، به‌ویژه دوره‌ی ابتدایی توجه خاصی می‌شود (Imran, Almusharraf, & Ghaffar, 2024). بهبود و توسعه کیفیت آموزش به فراگیران در دوره ابتدایی نیز منوط به آموزشی است که معلمان به دانش‌آموزان ارائه می‌دهند راهنمای برنامه درسی سال‌های ابتدایی، لذا اثربخش نمودن فرایند یاددهی معلمان به بهبود کیفیت فرایند یادگیری می‌انجامد. امروزه کشورهای مختلف بر آن شده‌اند تا جهت آماده ساختن فراگیرانی شایسته، رویکرد خود را به سمت بهسازی و ارتقای کیفیت تدریس معطوف نمایند (Shi, Chen & Zhou, 2022).

معلمان مهم‌ترین نیروی انسانی سازمان آموزش و پرورش محسوب می‌شوند. بدون تردید معلم در مقام اصلی‌ترین و تأثیرگذارترین عنصر آموزش و پرورش به گونه‌ای مستقیم مهم‌ترین نقش را در یادگیری دانش‌آموزان و اداره کلاس دارد (Mir Jalili, 2020). پژوهش‌های متعدد به این نتیجه رسیدند که بیشترین فشار و سختی که معلمان در طول زندگی حرفه‌ای خود تحمل می‌کنند در سال‌های آغازین شروع به کارشان در مدارس ابتدایی است (Mir Jalili, 2020). نرخ بالای نقل و انتقال و فرسایش شغلی و حتی ترک شغل (بین ۱۰ تا ۵۰ درصد) در میان معلمان نمونه‌هایی از این وضعیت هستند (Yaghoubejrad Ghayen, Bahrangi, & Zeinabadi, 2015). ویتمن (Whitman, 1984) بیان می‌کند که بیشتر تحقیقات وجود سردرگمی را در تازه‌واردان نشان داده است. او ۲۴ حوزه مشکل‌دار را شناسایی و بر اساس اهمیت آنها را طبقه‌بندی کرد و انضباط کلاسی را به عنوان جدی‌ترین حوزه مطرح کرد (Arash, Ahmadi-Asl, Abbasi, & Alipour, 2013). اضطراب ناشی از ورود به محیط کلاس و مدرسه همراه با کم‌تجربگی، معلمان را در سال‌های اولیه کار خود گاهی تا سر حد ترک شغل تحت فشار قرار می‌دهد (Yaghoubejrad Ghayen, Bahrangi, & Zeinabadi, 2015).

در مقابل پژوهش‌ها نشان می‌دهند که جذاب کردن کلاس درس، برنامه‌ریزی تحقق کامل طرح‌هایی است که محیط منظم و پویایی را برای تدریس و یادگیری ایجاد می‌کند، برای رسیدن به این هدف، نقش برنامه‌ریزی بسیار با اهمیت می‌باشد (Soleymanpour, 2021). مفهوم جذابیت به تعامل بین این عناصر و همچنین به مسیرهای متعددی که جذب توجه و انگیزش افراد منتهی می‌شود، مربوط است (Grossman, Dean, Kavanagh, & Herrmann, 2019). جذابیت ممکن است بر حسب ذائقه و نیازهای هر فرد متفاوت باشد و به همین دلیل، مفهوم جذابیت نسبی است و ممکن است با تغییر شرایط و زمان تغییر کند (Westfall, 2015). جذابیت کلاس با روش‌های جذاب تدریس، متن جذاب و معلم پرجاذبه حاصل می‌شود. در این میان سهم معلم سهم عمده‌ای است. بنابراین هنر معلمی در آن است که از کمترین داده‌ها و داشته‌ها بیشترین بازدهی را داشته باشد و اگر فی‌المثل متن درسی یا فضای فیزیکی کلاس دلپذیر و خوشایند نبود، با ایجاد جذابیت‌های دیگر بر رونق کلاس درس بیفزاید (Wedenoja, Papay, & Matthew, 2022). معلمان که از طریق دروس و رویدادهای دیگر یادگیری طرح‌ها و متدهایی را به دقت طراحی می‌کنند، می‌توانند بر بسیاری از مسائل بالقوه غلبه کنند (Shirzadi, 2016; Sediqian & Soltani, 2015). آنجا که معلمان رکن اساسی در فرایند یاددهی-یادگیری هستند، بنابراین از تجربیات زیسته آن‌ها می‌توان اطلاعات مفید و گران‌بهایی به دست آورد. هر انسانی دنیای منحصر به فردی از ادراک و تصورات دارد که از آگاهی‌ها و تجربیات وی نشأت می‌گیرد، اما مجموعه‌ای از الگوهای ادراکی مشابه در میان افراد در جامعه حاکم است که می‌توان آن‌ها را کشف و فرمول‌بندی کرد (Eftekhari, Badri, Paydar, & Savadi, 2012). بنابراین لازم است در این خصوص فنون و ویژگی‌های مورد نیاز کلاس داری و مدیریت کلاس، شناسایی و تبیین گردد تا مورد استفاده‌ی همه کسانی که با آموزش و پرورش سروکار دارند قرار بگیرد.

و بر همین اساس پژوهش حاضر به دنبال دست یابی به این سوالات است که عوامل علی جذابیت کلاس درس کدامند؟ عوامل زمینه‌ای جذابیت کلاس درس کدامند؟ عوامل راهبردی جذابیت کلاس درس کدامند؟ عوامل مداخله گر جذابیت کلاس درس کدامند؟ موضوعی که معمولاً کمتر به آن توجه شده و یا اگر توجه شده به اندازه کافی حالت عملی به خود نگرفته است. امروزه در تمام سیستم های آموزشی دنیا به کیفیت تدریس و یادگیری توجه زیادی می شود، همچنین تضمین تدریس اثربخش و نشان دادن این اثربخشی نیز در مراکز آموزشی اهمیت زیادی دارد (Ruiz-Alfonso, Santana-Vega, & Vallerand, 2022). گرچه اصطلاح تدریس در متون علوم تربیتی مفهومی آشنا به نظر می رسد، ولی بیشتر معلمان و مجریان برنامه های درسی به ندرت بامعنی و ماهیت درست آن آشنایی دارند. برداشت های مختلف معلمان از مفهوم تدریس می تواند در نگرش آنان نسبت به یادگیرندگان و نحوه کار کردن با آنها تأثیر مثبت یا منفی بر جای گذارد (Khanal, Giri, Shah, Koirala, & Rimal, 2019). در حقیقت هیچ روش تدریس ثابتی وجود ندارد که بتوان گفت: بهترین روش است بلکه بسته به شرایط، هدف آموزشی، موضوع درسی، سطح مخاطبان، سن و جنسیت مخاطبان، امکانات و شرایط موجود، تعداد دانش پذیران، فضای آموزشی، میتوان از روشهای مختلفی استفاده کرد. متأسفانه در مؤسسات وابسته به آموزش و پرورش به جای استفاده از روش های تدریس فعال که باعث افزایش قدرت تفکر و اندیشیدن در دانش آموزان می شود، بیش از حد بر انباشت ذهن و تقویت حافظه و نیز بر انتقال اطلاعات و معلومات به ذهن یادگیرندگان تأکید می شود. جامعه امروز به افراد متفکر و خلاق نیاز دارد و تغییر روش های تدریس و استفاده از روش های تدریس فعال بیش از پیش ضروری است. از طرفی دیگر آموزش و پرورش به عنوان نیروی محرک توسعه پایدار و حرکت به سوی جامعه معرفتی، دارای نقشی است راهبردی تسلط معلم بر روش ها و فنون آموزشی یکی از ملاک های شایستگی معلمان به حساب می آید. در واقع بسیاری از صاحب نظران این ملاک را بر دیگر ملاک های شایستگی معلمان ترجیح می دهند. پیروان این ملاک، معلم را مانند فرد صاحب فن می دانند که هر چه بر فوت و فن کار خود مسلط باشد موفقتر خواهد بود. روش تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد، امروزه تعلیم و تربیت از دشوارترین، ظریف ترین و پرثمرترین امور انسانی است که ثمره نهایی آن دیر به بار می نشیند. نقش معلمان در این امر حساس و مهم، بسیار ارزشمند و سازنده است. از طرفی اهمیت دوره ابتدایی در جهت شکوفا کردن و پرورش استعداد های دانش آموزان و همچنین تأثیرگذاری نقش معلمان مدارس ابتدایی در رشد جنبه های عقلانی و فکری، اجتماعی و ارزشها در کودکان لزوم بررسی و پژوهش در زمینه های مرتبط با عوامل مؤثر بر اثربخشی تدریس دوره ابتدایی نیروهای انسانی را اجتناب ناپذیر و ضروری می نماید، همچنین آموزش در دوره ی ابتدایی کانون توجه سیاست گذاران، محققان، خانواده ها و شمار زیادی از افراد و نهادهای ذینفع می باشد (Moè, Consiglio, & Katz, 2022).

دانش آموزان بزرگترین سرمایه های انسانی هر جامعه به حساب می آیند زیرا می توانند با درهم آمیختن نیروی جوانی، علم و مهارت آموخته شده، چرخ های پیشرفت و توسعه را به حرکت درآورند. در تمام کشورها سالیانه سهم زیادی از درآمد ملی صرف آموزش و پرورش می شود اما بخش زیادی از هزینه ها به هدر می رود. یکی از مسائلی که همواره مورد توجه مدیران و معلمان است پایین بودن میزان اشتیاق و علاقه دانش آموزان در محیط کلاس برای توجه و یادگیری است که در پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان مؤثر می باشد و متأسفانه در نظام آموزشی نادیده گرفته می شود، از سوی دیگر معلمان به عنوان رکن اساسی و مرکز ثقل محیط کلاس و پویایی آن محسوب می شوند. در نتیجه با توانایی مدیریت کلاس درس و ایجاد جذابیت در کلاس می تواند بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان متمرکز شود و این مهم به عنوان دغدغه در نظام آموزش و پرورش کشور مطرح می باشد، تمرکز بر توانایی ایجاد جذابیت در کلاس درس به عنوان یک مسئله چالش بر انگیز به دو دلیل مورد توجه است، اول با توجه به اینکه عنصر اساسی و بسیار تأثیرگذار در رسیدن مدارس به اهداف خود، معلمان می باشند. بنابراین شایسته است با نگاه ویژه ای، به مسائل معلمان نگرسته شود و در نتیجه لزوم توجه به مهارت های آنان در ایجاد محیط کلاسی جذاب یکی از وظایف مسئولان و مدیران سازمان ها است. علت دیگر بر این باور استوار است که اگر مدارس و یا در حالت کلی تر نظام آموزش و پرورش بخواهد در راستای انتظارات جامعه و در رسیدن به اهداف خود به طور اثربخش حرکت کند نیازمند نیروی انسانی توانمند می باشد، همچنین با توجه به نقشی که نظام آموزش و پرورش در راستای مواجهه با مشکلات و مسائل دانش آموزان دارد، توجه پیشرفت تحصیلی در آنها و شناسایی عوامل مؤثر بر آن از مسائل اساسی این نظام به نظر می رسد، تا از یک سو موفقیت تحصیلی و از سوی دیگر ارتباط مؤثر بین نظام آموزش و پرورش و جامعه برقرار شود، با درک این مهم پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال می باشد که مولفه های جذابیت کلاس درس در دوره ابتدایی کدام ها هستند؟

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی می باشد و از نظر نحوه گردآوری داده ها کیفی است. از روش تحلیل محتوای کیفی با رویکرد استقرایی استفاده شد، مشارکت کنندگان پژوهش شامل خبرگان و معلمان نمونه کشوری می باشد که مدرک تحصیلی مرتبط، سابقه

تدریس و مدیریت کلاس‌های چندپایه و دوره ابتدایی، چاپ کتاب و مقاله در این حوزه داشتند. برای مطلع شدن از دیدگاه‌ها و نظرات متخصصان و صاحب‌نظران از روش نمونه‌گیری هدفمند از نوع نظری با ۱۴ نفر استفاده شد. برآورد حجم نمونه مورد نظر بر مبنای اشباع نظری داده‌ها انجام شد. بر این اساس مصاحبه با تعداد ۱۵ نفر به اشباع نظری رسید و برای اطمینان بیشتر یک مصاحبه دیگر انجام شد. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش مصاحبه نیمه ساختار یافته بود.

جدول ۱: مشخصات مشارکت‌کنندگان در مصاحبه

ردیف	محل خدمت	تحصیلات	رشته تحصیلی	جنسیت	
				مرد	زن
۱	آموزش و پرورش	دکتری	مدیریت آموزشی	*	
۲	آموزش و پرورش	دکتری	مدیریت آموزشی	*	
۳	آموزش و پرورش	دکتری	برنامه ریزی درسی		*
۴	آموزش و پرورش	دکتری	روانشناسی تربیتی	*	
۵	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	*	
۶	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	تحقیقات آموزشی		*
۷	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	*	
۸	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	تکنولوژی آموزشی	*	
۹	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی آموزشی	*	
۱۰	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی آموزشی	*	
۱۱	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	تکنولوژی آموزشی		*
۱۲	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	تکنولوژی آموزشی	*	
۱۳	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	روانشناسی تربیتی	*	
۱۴	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	روانشناسی تربیتی	*	
۱۵	آموزش و پرورش	کارشناسی ارشد	برنامه ریزی درسی	*	

برای انجام مصاحبه، در حدود یک هفته قبل از روز مصاحبه، خلاصه از مساله و اهمیت پژوهش، اهداف، سوالات و مطالعات صورت گرفته در راستای پژوهش برای مصاحبه شونده گان ارسال شد. در ابتدا مصاحبه، تلاش شد که مبحث جذابیت کلاس و خلاصه از کلیت پژوهش برای مصاحبه شونده‌گان تشریح و در ادامه تقاضا شد که دیدگاه‌های خود را در خصوص سوالات مصاحبه بیان نمایند، هر مصاحبه به صورت تقریبی ۶۰ دقیقه به طول انجامید. به منظور جمع‌آوری داده‌های حاصل از مصاحبه، ابتدا فرم مصاحبه طراحی شد. برای ثبت دیدگاه‌های افراد از ضبط صدا و یادداشت برداری انجام شد. لازم است ذکر شود که چند تن از مشارکت‌کنندگان اجازه ضبط صدا را به پژوهشگر ندادند و یادداشت برداری شد. بعد از گردآوری داده‌های به دست آمده، مصاحبه‌ها به دست نوشته‌های متنی تبدیل شدند، و استخراج و تحلیل داده‌های شروع شد. برای رعایت اصول اخلاق پژوهش، در جریان مصاحبه‌ها از مشارکت‌کننده خواسته شد تا صحبت‌های آنها ضبط و ثبت شود و پس از پایان مصاحبه به صورت دقیق مصاحبه بررسی و به روی کاغذ برگردانده می‌شود. بعد از گردآوری داده‌های به دست آمده از مصاحبه، فرایند تحلیل و تلخیص داده‌های کیفی آغاز شد. این داده با توجه به موضوع تحقیق تلخیص و کدگذاری شدند. در نتیجه کدگذاری و حذف داده‌های تکراری و تلخیص نهایی داده، قالب مضامین نهایی جذابیت کلاس درس ابتدایی ارائه شد شامل ۹ مضمون فراگیر، ۳۸ مضمون سازمان دهنده و ۶۱ مضمون پایه ارائه شد. سپس مقوله‌هایی که به طور هدفمند بیانگر یک مقوله کلی‌تر بودند، شناسایی و در کنار هم قرار داده شدند و برای آنها یک عنوان کلی که می‌توانست شامل تمامی آنها باشد تعیین و نام‌گذاری شد. برای بررسی روایی در بخش کیفی در وهله اول از روش مثلث‌سازی بهره گرفته شد، در این راستا از طریق گردآوری شواهد از منابع مختلف شامل تئوری‌های گوناگون، منابع اطلاعاتی متنوع و صاحب‌نظران روایی مورد بررسی و تایید قرار گرفت، در ادامه نتایج تحلیل به ۳ نفر از مشارکت‌کنندگان ارائه شد و فرایند رسیدن به کدها، مقوله‌های فرعی و اصلی برای آنها تشریح گردید، یافته‌های حاصل از این کار، یافته‌های کلی پژوهش را تایید کرد. همچنین از تکنیک زاویه بندی کریستینسن هم برای ارزیابی اعتبار و کیفیت یافته‌ها استفاده شد. در این خصوص سعی شد با درگیری مداوم و مستمر ذهنی با داده‌ها، وسعت اطلاعات و عمق دادن اطلاعات امکان‌پذیر شود. برای نیل به این هدف پس از کدگذاری داده‌ها توسط پژوهشگر، از دو نفر خواسته شد که برخی از مصاحبه‌ها را کدگذاری کنند تا صحت و اعتبار کدگذاری و مقوله‌های به دست آمده را ارزیابی کنند و نتایج این بخش مشابعت داشت با کدگذاری که در مرحله قبل صورت گرفته بود. برای بررسی پایایی نیز از یادداشت برداری کامل و دقیق در حین مصاحبه، استفاده از رکورد صدا با کیفیت برای ضبط دقیق مصاحبه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک افراد ناشناس به نحوی که نظرات نویسندگان مقاله موثر در تجزیه و تحلیل داده‌ها نباشد، انجام شد. به

منظور تحلیل داده‌های کیفی از روش تحلیل تم که مبتنی بر کدگذاری باز و محوری است استفاده شد. در این مرحله داده‌های حاصل از مصاحبه‌های صورت گرفته به دقت بررسی شد، واحد اصلی تحلیل برای کدگذاری باز مفاهیم بودند، رونوشت مصاحبه‌ها برای یافتن مقوله‌های اصلی، مقوله‌ها، خرده مقوله‌ها به طور منظم بررسی شدند.

یافته‌ها

کدگذاری اولیه

کدگذاری اولیه به فرآیند شناسایی و نام‌گذاری مفهوم‌ها و الگوهای موجود در داده‌های کیفی اشاره دارد. این مرحله به محقق اجازه می‌دهد تا داده‌ها را به بخش‌های کوچکتر تقسیم کرده و مفاهیم اصلی را استخراج کند. واحدهای معنادار و کدهای اولیه متناظر که توسط محقق ایجاد شده در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۲. واحدهای معنادار و کدهای اولیه

ردیف	واحدهای معنادار اسناد(داده‌های کیفی)	کد اولیه
۱	محیط کلاس باید به گونه‌ای طراحی شود که دانش‌آموزان احساس راحتی و امنیت کنند. وقتی که دیوارها رنگ‌های شاد دارند و فضای کلاس منظم است، بچه‌ها بیشتر به درس توجه می‌کنند	محیط جذاب
۲	ساختار فیزیکی کلاس بسیار مهم است. وقتی که کلاس به خوبی طراحی شده باشد و فضای کافی برای حرکت و فعالیت‌های گروهی وجود داشته باشد، بچه‌ها بیشتر در یادگیری مشارکت می‌کنند.	ساخت فیزیکی
۳	من همیشه سعی می‌کنم با دانش‌آموزانم ارتباط برقرار کنم و به نظرات آن‌ها گوش دهم. وقتی که آن‌ها احساس کنند که صدایشان شنیده می‌شود، انگیزه بیشتری برای یادگیری پیدا می‌کنند	رفتار معلم
۴	من به تدریس و یادگیری علاقه‌مند هستم و این علاقه را به دانش‌آموزانم منتقل می‌کنم. وقتی خودم از تدریس لذت می‌برم، آن‌ها هم بیشتر به درس‌ها توجه می‌کنند	علاقه و انگیزه معلم در تدریس
۵	سعی می‌کنم فعالیت‌هایی را طراحی کنم که دانش‌آموزان به آن‌ها علاقه‌مند باشند. وقتی بچه‌ها درگیر فعالیت‌هایی مثل بازی‌های آموزشی یا پروژه‌های عملی می‌شوند، یادگیری برای آن‌ها لذت‌بخش‌تر می‌شود	فعالیت‌هایی مورد علاقه دانش‌آموزان
۶	ما هر روز با شروع کلاس یک بازی کوچک یا فعالیت شاداب انجام می‌دهیم. این کار به بچه‌ها کمک می‌کند تا ذهنشان را باز کنند و برای یادگیری آماده شوند	شادابی و نشاط
۷	ما سعی می‌کنیم هر هفته فعالیت‌های مختلفی را در کلاس برگزار کنیم که به شادابی و نشاط محیط کمک کند. این فعالیت‌ها باعث می‌شود که بچه‌ها با انرژی بیشتری در کلاس حاضر شوند.	تبدیل محیط کلاس به فضایی شاداب و بانشاط
۸	ما در کلاس تمرین‌های تنفسی و مدیتیشن کوتاهی انجام می‌دهیم تا به بچه‌ها کمک کنیم که آرامش خود را حفظ کنند. این کار باعث می‌شود که آن‌ها با ذهنی بازتر به یادگیری بپردازند	آرامش
۹	فراهم کردن یک محیط آرامش‌بخش نه تنها به یادگیری کمک می‌کند، بلکه به کاهش اضطراب و استرس دانش‌آموزان نیز کمک می‌کند. این امر باعث می‌شود که آن‌ها با ذهنی بازتر به یادگیری بپردازند	فراهم کردن محیطی آرامش‌بخش
۱۰	من معتقدم که روش‌های تدریس فعال می‌توانند به شدت بر یادگیری تأثیر بگذارند. وقتی دانش‌آموزان خودشان در فعالیت‌ها شرکت می‌کنند، یادگیری برای آن‌ها معنادارتر می‌شود.	استفاده از روش‌های تدریس فعال
۱۱	همیشه سعی می‌کنم که درس‌ها را با بازی‌های آموزشی ترکیب کنم. این کار به بچه‌ها کمک می‌کند تا یادگیری را به عنوان یک تجربه سرگرم‌کننده ببینند و نه یک کار خسته‌کننده.	ترکیب تدریس با بازی
۱۲	توجه به علایق دانش‌آموزان نه تنها به یادگیری کمک می‌کند، بلکه باعث ایجاد یک محیط مثبت و حمایتی در کلاس می‌شود. بچه‌ها وقتی احساس می‌کنند که مورد توجه هستند، راحت‌تر یاد می‌گیرند.	توجه به علایق دانش‌آموزان
۱۳	احساس امنیت نه تنها بر یادگیری تأثیر می‌گذارد، بلکه به ایجاد روابط مثبت بین دانش‌آموزان نیز کمک می‌کند. وقتی بچه‌ها احساس امنیت دارند، بیشتر به یکدیگر اعتماد می‌کنند	امنیت
۱۴	من همیشه سعی می‌کنم که کلاس را با نور طبیعی روشن نگه‌دارم. نور مناسب می‌تواند به افزایش تمرکز دانش‌آموزان کمک کند و فضایی دلپذیر ایجاد کند	نور و چیدمان
۱۵	استفاده از وسایل آموزشی متنوع مانند بازی‌های آموزشی، مدل‌ها و ابزارهای بصری به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مفاهیم را بهتر درک کنند و یادگیری برایشان جذاب‌تر شود	وسایل آموزشی
۱۶	نظم در چیدمان کلاس به بچه‌ها کمک می‌کند تا به راحتی به وسایل و منابع آموزشی دسترسی پیدا کنند. این موضوع می‌تواند تأثیر زیادی بر یادگیری آن‌ها داشته باشد.	تمیزی و نظم
۱۷	نشاط و شادی در کلاس نه تنها به یادگیری کمک می‌کند، بلکه روابط اجتماعی بین دانش‌آموزان را نیز تقویت می‌کند. وقتی بچه‌ها شاداب هستند، بیشتر با یکدیگر تعامل می‌کنند	نشاط و شادی
۱۸	رفتار من در کلاس می‌تواند تأثیر زیادی بر جو کلاس بگذارد. من سعی می‌کنم همیشه مثبت و حمایتگر باشم تا بچه‌ها احساس راحتی کنند	رفتار و ظاهر معلم

ردیف	واحد‌های معنادار اسناد(داده‌های کیفی)	کداولیه
۱۹	تخصص من در زمینه تدریس به من این امکان را می‌دهد که به سؤالات دانش‌آموزان به طور دقیق پاسخ دهم. وقتی که بچه‌ها می‌بینند که من در کارم تخصص دارم، به من اعتماد بیشتری پیدا می‌کنند	تخصص و تعهد معلم
۲۰	من معتقدم که شخصیت معلم می‌تواند تأثیر زیادی بر جو کلاس بگذارد. من سعی می‌کنم با ایجاد فضایی دوستانه و مثبت، بچه‌ها را تشویق کنم تا در یادگیری فعالانه شرکت کنند	شخصیت معلم
۲۱	ویژگی‌های عاطفی من به من این امکان را می‌دهد که با بچه‌ها ارتباط عمیق‌تری برقرار کنم. من می‌خواهم آن‌ها بدانند که همیشه می‌توانند به من اعتماد کنند و احساساتشان را با من در میان بگذارند	ویژگی‌های عاطفی معلم
۲۲	ما در کلاس به طور مرتب پروژه‌های گروهی انجام می‌دهیم. این کار به بچه‌ها یاد می‌دهد که چگونه با یکدیگر همکاری کنند و از نظرات همدیگر بهره‌برداری کنند.	تعامل و همکاری
۲۳	من همیشه سعی می‌کنم که اهداف روشنی برای هر درس تعیین کنم. وقتی دانش‌آموزان می‌دانند که چه چیزی را باید یاد بگیرند، بیشتر در یادگیری مشارکت می‌کنند و احساس هدفمندی می‌کنند	هدفگذاری و ارزیابی
۲۴	من معتقدم که هر دانش‌آموزی نیاز به تشویق دارد. وقتی بچه‌ها ببینند که تلاش‌هایشان مورد توجه قرار می‌گیرد، بیشتر به خودشان اعتماد می‌کنند و انگیزه بیشتری برای یادگیری پیدا می‌کنند	تشویق و انگیزه
۲۵	من به این نکته توجه دارم که اگر کلاس بیش از حد طولانی باشد یا فقط به تدریس نظری محدود شود، بچه‌ها خسته می‌شوند. بنابراین، من سعی می‌کنم که فضای کلاس را پویا و جذاب نگه‌دارم	عدم خستگی
۲۶	من سعی می‌کنم که هر درس را با فعالیت‌های متنوعی مانند بازی‌های آموزشی، پروژه‌های گروهی و بحث‌های کلاسی ترکیب کنم. این تنوع به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با روش‌های مختلف یاد بگیرند و خسته نشوند	تنوع در فعالیت‌های آموزشی و یادگیری
۲۷	انجام کارهای تیمی نه تنها به یادگیری کمک می‌کند، بلکه به ایجاد حس مسئولیت و اعتماد به نفس در دانش‌آموزان نیز کمک می‌کند. آن‌ها یاد می‌گیرند که هر کدام در موفقیت گروه نقش دارند.	انجام کارهای تیمی و گروهی
۲۸	ایجاد روابط انسانی مثبت در کلاس نه تنها به یادگیری کمک می‌کند، بلکه به تقویت احساس همدلی و همکاری در دانش‌آموزان نیز کمک می‌کند.	روابط انسانی و اجتماعی
۲۹	استفاده از وسایل جدید مانند ویدئو پروژکتورها و نرم‌افزارهای آموزشی باعث می‌شود که درس‌ها جذاب‌تر و تعاملی‌تر شوند. این کار به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهتر درگیر یادگیری شوند	استفاده از وسایل جدید و مناسب برای یادگیری
۳۰	من معتقدم که شادابی و خوشحالی معلم می‌تواند جو کلاس را تغییر دهد. وقتی بچه‌ها می‌بینند که من به کارم علاقه دارم، آن‌ها نیز بیشتر به یادگیری علاقه‌مند می‌شوند	شادابی معلم
۳۱	من به این نکته توجه دارم که هر دانش‌آموزی روش یادگیری خاص خود را دارد. بنابراین، با استفاده از روش‌های متنوع، سعی می‌کنم نیازهای یادگیری همه دانش‌آموزان را برآورده کنم	تنوع در روش‌های آموزشی
۳۲	من به این نکته توجه دارم که هر دانش‌آموزی باید فرصتی برای بیان نظرات و ایده‌های خود داشته باشد. دادن مسئولیت به آن‌ها باعث می‌شود که بیشتر در یادگیری مشارکت کنند	دادن مسئولیت به تمام دانش‌آموزان و تشویق به مشارکت
۳۳	من به این نکته توجه دارم که منابع معنوی مانند حمایت عاطفی و تشویق دانش‌آموزان به اندازه منابع مادی اهمیت دارند. وقتی دانش‌آموزان احساس حمایت و انگیزه می‌کنند، بهتر یاد می‌گیرند	منابع مادی و معنوی
۳۴	من به این نکته توجه دارم که وسایل آموزشی باید با فرهنگ و ارزش‌های اسلامی ایرانی همخوانی داشته باشد. این کار به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا درک بهتری از محیط خود داشته باشند	استفاده از وسایل آموزشی بر اساس فرهنگ اسلامی ایرانی
۳۵	من سعی می‌کنم که با استفاده از موسیقی، هنر و فعالیت‌های گروهی، فضایی ایجاد کنم که دانش‌آموزان از آن لذت ببرند و یادگیری برای آن‌ها سرگرم‌کننده باشد.	لذت بردن از فضای کلاس.
۳۶	من به این نکته توجه دارم که اگر کلاس به یک روال یکنواخت بیفتد، دانش‌آموزان خسته می‌شوند. بنابراین، من سعی می‌کنم که هر هفته یک فعالیت جدید و متفاوت داشته باشم	کاهش یکنواختی و ایجاد محیطی نو و تازه
۳۷	من معتقدم که آموزش باید به گونه‌ای باشد که تمام ابعاد شخصیت دانش‌آموزان را در نظر بگیرد. رشد متعادل و همه‌جانبه به آن‌ها کمک می‌کند تا به فردی کامل و توانمند تبدیل شوند.	رشد متعادل و همه‌جانبه دانش‌آموزان
۳۸	من از تکنیک‌های مختلفی برای مدیریت کلاس استفاده می‌کنم، مانند تعیین قوانین واضح و تشویق به رفتارهای مثبت. این کار به کاهش اختلالات و افزایش تمرکز دانش‌آموزان کمک می‌کند	توانایی اداره کلاس و نحوه مدیریت آن
۳۹	من به والدین تأکید می‌کنم که با فرزندانشان درباره درس‌ها صحبت کنند و در فعالیت‌های کلاسی مشارکت کنند. این کار به تقویت ارتباط بین خانه و مدرسه کمک می‌کند و جذابیت کلاس را افزایش می‌دهد	همکاری والدین و تأثیر آن بر جذابیت کلاس
۴۰	من متوجه شده‌ام که وقتی دانش‌آموزان در فضای سبز وقت می‌گذرانند، آن‌ها با انرژی و تمرکز بیشتری به کلاس می‌آیند. این تأثیر مستقیم بر جو کلاس دارد و یادگیری را آسان‌تر می‌کند.	فضای سبز حیاط مدرسه و تأثیر آن بر جو کلاس
۴۱	من سعی می‌کنم که در تدریس خود از روش‌های بوم‌محور استفاده کنم، به این معنا که به محیط و جامعه‌ای که دانش‌آموزان در آن زندگی می‌کنند توجه داشته باشم. این کار به آن‌ها کمک می‌کند تا ارتباط بهتری با مفاهیم درسی برقرار کنند	رفتار کودکان و بوم‌محور معلم.
۴۲	من متوجه شده‌ام که وقتی موسیقی ملایم در کلاس پخش می‌شود، دانش‌آموزان کمتر دچار استرس می‌شوند و بهتر	استفاده از شعر و موسیقی بی‌کلام

ردیف	واحد‌های معنادار اسناد(داده‌های کیفی)	کد اولیه
	می‌توانند با یکدیگر همکاری کنند.	ملازم در کلاس
۴۳	مدیر مدرسه به عنوان هماهنگ‌کننده اصلی در یادگیری، نقش بسیار مهمی در ایجاد یک محیط آموزشی مثبت دارد. او با فراهم کردن منابع و حمایت‌های لازم، به ما کمک می‌کند تا بهترین عملکرد را داشته باشیم.	مدیر به عنوان هماهنگ‌کننده اصلی در یادگیری
۴۴	کمبود منابع مالی به ما اجازه نمی‌دهد که تجهیزات و وسایل آموزشی مناسبی را برای کلاس فراهم کنیم. این موضوع می‌تواند بر کیفیت یادگیری دانش‌آموزان تأثیر منفی بگذارد	کمبود منابع مالی و بودجه کافی برای تأمین امکانات
۴۵	بروز رسانی امکانات مدرسه نیازمند هزینه‌های زیادی است. ما همیشه در تلاش هستیم تا از تجهیزات قدیمی استفاده نکنیم، اما کمبود بودجه مانع از این کار می‌شود.	هزینه‌های مربوط به بروز رسانی و تهیه امکانات مدرسه
۴۶	عدم وجود بستر مناسب برای یادگیری می‌تواند باعث کاهش مشارکت دانش‌آموزان شود. وقتی فضای کلاس جذاب نیست، دانش‌آموزان کمتر تمایل به شرکت در فعالیت‌ها دارند	عدم بستر مناسب و فضای آموزشی قدیمی
۴۷	در کلاس‌هایی که تعداد دانش‌آموزان زیاد است، من مجبورم مطالب را سریع‌تر ارائه دهم و این موضوع باعث می‌شود که دانش‌آموزان نتوانند به درک عمیق‌تری از مفاهیم برسند	تعداد زیاد دانش‌آموزان و عدم فرصت کافی برای ارائه مطالب
۴۸	ضعف بنیه علمی دانش‌آموزان می‌تواند به عدم اعتماد به نفس آن‌ها در کلاس منجر شود. وقتی دانش‌آموزان احساس می‌کنند که نمی‌توانند یاد بگیرند، انگیزه‌شان کاهش می‌یابد	ضعف بنیه علمی
۴۹	محتوای تجویزی معمولاً بر اساس یک برنامه‌ریزی مشخص طراحی می‌شود، اما این برنامه‌ریزی نمی‌تواند به تنوع نیازهای یادگیری دانش‌آموزان پاسخ دهد. من سعی می‌کنم با اضافه کردن فعالیت‌های عملی، این کمبود را جبران کنم	محتوای تجویزی
۵۰	اختلافات فرهنگی بین دانش‌آموزان می‌تواند بر تعاملات کلاس تأثیر بگذارد. من سعی می‌کنم تا با ایجاد فضایی شامل و پذیرنده، به همه دانش‌آموزان کمک کنم تا احساس راحتی کنند و بتوانند خود را ابراز کنند.	اختلافات فرهنگی بین دانش‌آموزان و تفاوت‌های فردی
۵۱	گاهی اوقات احساس می‌کنم که فشارهای کاری و کمبود حمایت، انگیزه‌ام را برای تدریس کاهش می‌دهد. وقتی خودم انگیزه ندارم، نمی‌توانم جذابیت لازم را در کلاس ایجاد کنم	عدم انگیزه معلم در تدریس و ایجاد جذابیت
۵۲	قوانین دست و پاگیر اداری گاهی اوقات مانع از خلاقیت ما در تدریس می‌شود. وقتی مجبوریم به روش‌های مشخصی عمل کنیم، نمی‌توانیم به نیازهای واقعی دانش‌آموزان پاسخ دهیم.	قوانین دست و پاگیر اداری و محیط
۵۳	محتوای زیاد درسی و کمبود زمان باعث می‌شود که نتوانم به نیازهای فردی دانش‌آموزان پاسخ دهم. این موضوع می‌تواند بر انگیزه و علاقه آن‌ها به یادگیری تأثیر بگذارد.	محتوای زیاد مطالب درسی و عدم فرصت کافی برای ارائه
۵۴	استفاده از داستان‌ها نه تنها به جذابیت کلاس کمک می‌کند، بلکه باعث می‌شود که دانش‌آموزان با مفاهیم عمیق‌تر ارتباط برقرار کنند و آن‌ها را بهتر به خاطر بسپارند.	تشخیص اهمیت مطالب غیرکلامی و استفاده از داستان‌ها
۵۵	برگزاری جشن‌ها و مراسم مذهبی نه تنها به دانش‌آموزان نشاط می‌بخشد، بلکه فرصتی برای ایجاد ارتباطات عمیق‌تر بین آن‌ها و یادگیری ارزش‌های فرهنگی و مذهبی است	برگزاری جشن‌ها و مراسم مذهبی برای ایجاد نشاط
۵۶	وقتی دانش‌آموزان در طراحی کلاس مشارکت می‌کنند، ما می‌توانیم فضایی ایجاد کنیم که نه تنها زیبا باشد، بلکه منعکس‌کننده شخصیت و علایق آن‌ها نیز باشد	استفاده از سلیقه دانش‌آموزان برای ایجاد کلاسی زیبا و شاداب
۵۷	توجه به روابط انسانی و عاطفی در کلاس می‌تواند به ایجاد یک محیط یادگیری مثبت کمک کند. من همیشه سعی می‌کنم به احساسات دانش‌آموزان گوش دهم و به آن‌ها کمک کنم تا با یکدیگر ارتباط بهتری برقرار کنند.	توجه به روابط انسانی خوب و عاطفی بودن
۵۸	من همیشه سعی می‌کنم که دانش‌آموزان در تدوین قوانین کلاس مشارکت داشته باشند. این کار باعث می‌شود که آن‌ها احساس مالکیت بیشتری نسبت به محیط یادگیری خود داشته باشند و قوانین را بهتر رعایت کنند	تدوین قوانین کلاس با نظر دانش‌آموزان
۵۹	تأمین امکانات از طریق نهادهای خیریه به ما این امکان را می‌دهد که فعالیت‌های آموزشی متنوع‌تری را اجرا کنیم. این موضوع به جذابیت کلاس و یادگیری دانش‌آموزان کمک می‌کند	کمک گرفتن از نهادها و انجمن‌های خیریه برای تأمین امکانات
۶۰	مشارکت اولیا در فرآیندهای آموزشی می‌تواند به ما کمک کند تا نیازهای خاص هر دانش‌آموز را بهتر شناسایی کنیم و برنامه‌های آموزشی را به گونه‌ای تنظیم کنیم که به آن‌ها پاسخ دهد	افزایش مشارکت اولیا در فرآیندهای آموزشی
۶۱	مدرسه‌محوری به ما این فرصت را می‌دهد که با جامعه و خانواده‌ها ارتباط نزدیک‌تری برقرار کنیم. این ارتباط می‌تواند به بهبود کیفیت یادگیری و ایجاد یک محیط مثبت در کلاس کمک کند.	تغییر رویکرد به سمت مدرسه‌محوری

اکنون پس از تحلیل مصاحبه‌ها و استخراج کدهای اولیه به عنوان اطلاعاتی مضاعف(اختیاری) جهت ارائه به خوانندگان از تحلیل مضمون استفاده می‌کنیم. البته این تحلیل در شکل بصری آن در قالب نمودار ابری نیز به وضوح قابل مشاهده است. نمودار ابری مهمترین ابزار گرافیکی تحلیل محتوای آشکار است و در آن کدهایی که بیشترین تکرار را دارند بزرگتر و کدهای با کمترین تکرار کوچکتر نمایش داده می‌شود.

جدول ۳. شناسایی نشانگان جذابیت کلاس درس از نظر معلمان

مضمون فراگیر	مضمون سازمان دهنده
ویژگی های محیط کلاس	عوامل فیزیکی و محیطی
	محیط یادگیری
	زیبایی شناسی محیط
	چالش های محیطی و فیزیکی
	کاريزما و شخصيت معلم
نقش معلم	ویژگی های شخصیتی و ظاهری معلم
	نقش الگوی معلم
	تاثیر رفتار و ارتباطات معلم
	تسلط بر محتوای درسی
	مهارت های تکنولوژیک و نوین
روش های آموزشی و یادگیری	توانایی در هدایت و مدیریت کلاس
	روش های تدریس و مدیریت کلاس
	تنوع در شیوه های تدریس
	یادگیری چندحسی و درگیری حواس
	استفاده از فنون و تکنیک های تدریس
روابط انسانی و اجتماعی	تاثیر بازی بر هیجان و نشاط
	تعاملات اجتماعی و فرهنگی
	همکاری با اولیا و محیط مدرسه
	مشارکت و همکاری
	تعامل و ارتباط معلم با دانش آموزان
تاثیرات یادگیری و انگیزه	تاثیر یادگیری
	رضایت و انگیزه
	تاثیر روحیه و انگیزه دانش آموزان
	کاهش استرس و افزایش انگیزه
	تاثیر عدالت بر روابط سازمانی و اعتماد
رشد و توسعه شخصیت	توجه به نیازهای عاطفی و روانی دانش آموزان
	ایجاد فضای صمیمی و احترام
	تاثیر رفتار و زبان بدن معلم
	چالش های آموزشی و محتوایی
	چالش های اجتماعی و فرهنگی
چالش ها و محدودیت ها	کمبود منابع مالی و زیرساختی
	کمبود منابع انسانی و تجهیزاتی
	نقش مدیریت در جذابیت کلاس
	شیوه های مدیریت و سبک های تدریس
	تغییر رویکرد به سمت مدرسه محوری
مدیریت و ساختارهای مدیریتی	کاهش بروکراسی و مقررات اداری
	شناخت و احترام به فرهنگ بومی
	استفاده از فعالیت های فرهنگی و هنری
تاثیر اجتماعی و فرهنگی	

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه، با ۱۵ نفر از معلمان نمونه کشوری مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد و از طریق کدگذاری مضمونی، یافته‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در نهایت مضامین اصلی مورد توجه در این پژوهش از نظر معلمان عبارتند از ویژگی های محیط کلاس، نقش معلم، روش های آموزش و یادگیری، روابط انسانی و اجتماعی، تأثیرات یادگیری و انگیزه، رشد و توسعه شخصیت، چالش ها و محدودیت ها، مدیریت و ساختارهای مدیریتی و تأثیر اجتماعی و فرهنگی استخراج شد. در تبیین تأثیرگذاری ویژگی های کلاس از نگاه معلم ها می توان گفت این ویژگی ها شامل عواملی است که بر تجربه یادگیری تأثیر می گذارند و می توانند به شکل گیری جو مثبت و انگیزشی در کلاس کمک کنند. نتایج نشان داد که نور و دمای مناسب به جذابیت کلاس کمک می کنند، این یافته با نتایج پژوهش های پاردهان، جانگ و چاوهان (Pradhan, Jang, & Chauhan, 2024) و شیشگار و بوبکری (Shishegar & Boubekri, 2016) همسو است. در تبیین آن می توان گفت نور طبیعی و روشنایی مناسب می تواند به افزایش تمرکز و کاهش خستگی دانش آموزان کمک کند. دماهای نامناسب می توانند باعث حواس پرتی و کاهش تمرکز در دانش آموزان شوند. همچنین، تهویه مناسب به حفظ هوای تازه و جلوگیری از خستگی کمک می کند. به طور کلی، محیط فیزیکی کلاس باید به گونه ای طراحی شود که احساس راحتی و امنیت را در دانش آموزان ایجاد کند و به آن ها اجازه دهد که به راحتی در فرآیند یادگیری مشارکت کنند. عامل دیگری که در پژوهش به دست آمد فضای کلاس است که با نتایج پژوهش های هو و لی (Hue & Li, 2008) و لاجوم، کاجوکام، باتوبالونوس و سانتوس (Lajom, Cajucom, Batobalunos, & Santos, 2023) همسو است که در تبیین این یافته باید گفت کلاس های بزرگ و باز می توانند به تسهیل یادگیری گروهی و فعالیت های تعاملی کمک کنند. فضای باز این امکان را فراهم می کند که تجهیزات آموزشی از جمله تخته های هوشمند، کامپیوترها، و سایر وسایل آموزشی در دسترس و به روز باشند و این تجهیزات می توانند به تسهیل فرآیند یادگیری و افزایش جذابیت کلاس کمک کنند.

نتیجه دیگر پژوهش نشان داد که محیط یادگیری از نگاه متخصصین در جذابیت کلاس تأثیرگذار است که این یافته با نتایج پژوهش های برازا (Barraza, 2021)، رونی، گوآئو، جاریول، آسدیلو، بالینتون و فرانسیسکو (Rone, Guao, Jariol, Acedillo, Balinton, 2023) و بورکی (Burke, 2011) همسو است و در تبیین این یافته می توان گفت که استفاده از روش های گروهی، بحث های کلاسی و فعالیت های عملی می تواند به دانش آموزان کمک کند تا به طور فعال در فرآیند یادگیری شرکت کنند. این روش ها نه تنها به یادگیری مؤثرتر کمک می کنند بلکه به ایجاد روحیه همکاری و همیاری در کلاس نیز منجر می شوند.

یکی دیگر از یافته های پژوهش تأیید نقش معلم بود، که با نتایج پژوهش لین و هوانگ (Lin & Huang, 2016) در یک راستا است. در تبیین این یافته می توان گفت که نقش معلم در فرآیند یادگیری و تدریس به عنوان یکی از عوامل کلیدی در جذابیت کلاس درس و کیفیت یادگیری دانش آموزان شناخته می شود. معلمان نه تنها به عنوان انتقال دهندگان دانش عمل می کنند، بلکه به عنوان الگوهای رفتاری و اجتماعی نیز تأثیر عمیقی بر دانش آموزان دارند. معلمان با ظاهری مرتب و آراسته می توانند به عنوان الگوهای مثبت برای دانش آموزان عمل کنند. ظاهر مرتب و آراسته معلم می تواند به دانش آموزان احساس اعتماد به نفس و امنیت بدهد. همچنین، رفتار محترمانه و دوستانه معلم می تواند به ایجاد یک جو مثبت در کلاس کمک کند و احساس امنیت و راحتی را در دانش آموزان تقویت کند. ویژگی های شخصیتی مانند صبر، همدلی و توانایی درک نیازهای عاطفی دانش آموزان می تواند به ایجاد ارتباط مؤثر و مثبت بین معلم و دانش آموزان کمک کند. معلمانی که به خوبی می توانند احساسات دانش آموزان را درک کنند، معمولاً توانایی بیشتری در مدیریت کلاس و ایجاد فضایی حمایتی دارند که این یافته با نتایج پژوهش ایمیلیا و سوهیو و اوتومو (Emilia, Suhoyo & Utomo, 2023) همسو است. همچنین معلمانی که بر محتوای خود تسلط دارند، می توانند به راحتی به سوالات دانش آموزان پاسخ دهند و مفاهیم را به شیوه ای جذاب و قابل فهم ارائه کنند، این تسلط همچنین به معلمان این امکان را می دهد که به طور مؤثرتر به سوالات و چالش های دانش آموزان پاسخ دهند. این یافته با نتایج پژوهش نگوگی و تینگوری (Ngugi & Thinguri, 2014) همسو است. همچنین می توان گفت استفاده از بازی های آموزشی می تواند به افزایش انگیزه و مشارکت دانش آموزان کمک کند. بازی ها می توانند به عنوان یک روش سرگرم کننده برای یادگیری مفاهیم و مهارت ها عمل کنند و به دانش آموزان این امکان را بدهند که در یک محیط غیررسمی و شاداب یاد بگیرند، این یافته با نتایج پژوهش هسو و گلداسمیت (Hsu & Goldsmith, 2021) در یک راستا است. روابط مثبت بین دانش آموزان و معلمان می تواند به ایجاد یک جو یادگیری حمایتی و مثبت کمک کند، زمانی که دانش آموزان احساس کنند که مورد احترام و حمایت قرار دارند، تمایل بیشتری به مشارکت در کلاس و یادگیری دارند. این روابط می توانند به کاهش استرس و اضطراب در دانش آموزان کمک کنند و احساس امنیت را در آن ها تقویت کنند که این یافته نیز با برخی از نتایج پژوهش وانگ (Wang, 2023) همسو است. باتوجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می شود که پژوهش های آینده به بررسی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی بر جذابیت کلاس درس و کیفیت یادگیری بپردازند. این تحقیقات می توانند به شناسایی چالش ها و

فرصت‌های موجود در این زمینه کمک کنند. همچنین پژوهش در زمینه تأثیر فناوری‌های نوین بر جذابیت کلاس درس و یادگیری دانش‌آموزان نیز می‌تواند موضوعی ارزشمند برای تحقیقات آینده باشد. این کار می‌تواند به شناسایی روش‌های نوین تدریس و یادگیری کمک کند. همچنین معلمان موفق دوره ابتدایی از تجارب بومی و فرهنگی ارزشمندی برخوردار هستند و می‌توان از اندیشه‌های تربیتی آن‌ها در زمینه موضوعی، تدریس و کلاس‌داری، روحیه معلمی و استفاده از فناوری بهره گرفت، بر این اساس پیشنهاد می‌شود از تجارب معلمان موفق دوره ابتدایی در دوره‌های تربیت معلم، آموزش‌های ضمن خدمت و توسعه حرفه‌ای معلمان استفاده شود. همچنین فراهم نمودن زمینه‌ای که معلمان در کار خود احساس استقلال و عدم وابستگی نمایند و از هرگونه کاری که احساس استقلال و عدم وابستگی معلمان را محدود می‌سازد، باید دوری جست. پیشنهاد می‌شود که مدیریت نظام آموزش و پرورش تدابیری را برای آگاهی از خواسته‌ها، نیازهای مهارتی، پیشنهادات و نظرات اعضای مدراس بویژه معلمان ببیند و آن‌ها را در تصمیم‌گیری‌ها در نظر بگیرد تا زمینه افزایش مهارت‌های مختلف در آن‌ها تقویت شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی مصاحبه‌شوندگان تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تأمین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: یحیی محمدی، فرانک موسوی؛ روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: الهام کاویانی؛ نظارت و نگارش نهایی: محمد جواد کرم افروز.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

1. Alagheband, Ali (2013). Sociology of Education, Tehran: Saye Sokhan.[in persian]
2. Anyichie, A. C., & Butler, D. L. (2023,). Examining culturally diverse learners' motivation and engagement processes as situated in the context of a complex task. In *Frontiers in Education* (Vol. 8, p. 1041946). Frontiers Media SA.
3. Arash, M., Ahmadi-Asl, F., Abbasi, J. & Alipour, D. (2013). Investigating the relationship between organizational socialization and role outcomes of novice teachers. *Quarterly Journal of Educational Management Innovations*, 8 (2): 15-7.[in persian]
4. Barraza, G. (2021). The role of aesthetics in classroom design: Implications for engagement and equity. Master's Thesis in Educational Administration and Leadership, University of San Francisco.
5. Burke, A. (2011). Group work: How to use groups effectively. *Journal of Effective Teaching*, 11(2), 87-95.
6. Chatterjee, E.(2024). Towards an Energetics of Class: Comparing Energy Protests in India and the United States, *Comparative Studies in Society and History*. 42:1–29.
7. Eftekhari, A.R., Badri, S.A., Paydar, A., & Savadi, A.A. (2012). Analysis of villagers' perceptions of life progress, and its dimensions and obstacles, case study: Dosari village, Jiroft plain. *Rural Research*, 3(3): 51-73.[in persian]
8. Emilia, O., Suhoyo, Y., & Utomo, P. S. (2023). Teacher as role model in developing professional behavior of 50-61.
9. Grossman, P., Dean, C. G. P., Kavanagh, S. S., & Herrmann, Z. (2019). Preparing teachers for project-based teaching. *Phi Delta Kappan*, 100(7), 43-48.
10. Hsu, J. L., & Goldsmith, G. R. (2021). Instructor strategies to alleviate stress and anxiety among college and university STEM students. *CBE—Life Sciences Education*, 20(1), es1.
11. Hue, M. T., & Li, W. S. (2008). Classroom management: Creating a positive learning environment (Vol. 1). Hong Kong University Press.
12. Imran, M., Almusharraf, N., & Ghaffar, A.(2024). Teachers' perspectives on effective English language teaching practices at the elementary level: A phenomenological study, *Heliyon*, 10(8): 1-9.

13. Khanal, L., Giri, J., Shah, S., Koirala, S. & Rimal, J. (2019). Influence of learning-style preferences in academic performance in the subject of human anatomy: an institution-based study among preclinical medical students. *Advances in medical education and practice*, 10:330-343.
14. Lajom, M.A., Cajucom, R.N., Batobalinos, C.S., & Santos, E.J. (2023). Enhancing Academic Performance Through Effective Classroom Management and Output Distribution. *International Journal of Social Sciences and Educational Studies*, 10(3), 424-437.
15. Lin, S. H., & Huang, Y. C. (2016). Examining charisma in relation to students' interest in learning. *Active Learning in Higher Education*, 17(2), 139-151.
16. Mir Jalili, M. S. (2020). Representation of perceptions and lived experiences of novice elementary school teachers from the first year of teaching: A phenomenological study, Master's thesis in Educational Sciences, Educational Research, Yazd University.[in persian]
17. Moè, A., Consiglio, P., & Katz, L.(2022). Exploring the circumplex model of motivating and demotivating teaching styles: The role of teacher need satisfaction and need frustration, *Teaching and Teacher Education*, 118: 1-12.
18. Moradi, A., & Kordloo, M. (2021). Phenomenology of teachers' experiences of educational harms in rural multi-grade classes in Kermanshah and strategies for improving the quality of education in them, *Research in Integrated and Elementary Classes*, 1(1): 10-1.[in persian]
19. Ngugi, L. N. K. N. T., & Thinguri, R. W. (2014). To establish the extent to which the subject mastery enhances quality teaching to student-teachers during teaching practice. *International Journal of Education and Research*, 2(7), 641-648.
20. Pradhan, S., Jang, Y., & Chauhan, H. (2024). Investigating effects of indoor temperature and lighting on university students' learning performance considering sensation, comfort, and physiological responses. *Building and Environment*, 253, 111346.
21. Rone, N., Guao, N. A., Jariol, M., Acedillo, N., Balinton, K., & Francisco, J. (2023). Students' lack of interest, motivation in learning, and classroom participation: How to motivate them?. *Psychology and Education: A Multidisciplinary Journal*, 7(8), 636-646.
22. Ruiz-Alfonso, Z., Santana-Vega, L.E., & Vallerand, R.L.(2022). Communicative teaching style as predictor of students' passion and dedication, *Revista de Psicodidáctica (English ed)*, 28(1): 19-25.
23. Salehi, K., & Shafaei, R.(2017). Representation of teachers' lived experience of learning problems of elementary school students: A study using phenomenological method. *Quarterly Journal of Applied Psychological Research*, 8(1): 169-191.[in persian]
24. Sediqian, F. & Soltani, A.(2015). Presenting a model for designing school classrooms to increase learning and behavioral changes in students, *National Conference on Education and Human Resources Development*.[in persian]
25. Sharmin, R. (2024). Patterns of Orphan Pupils' Misbehavior in the Classroom and Ways of Effective Classroom Management, *Social Psychology Theories and Methods in Education* (pp.43-68)
26. Shi, L., Chen, S., & Zhou, Y.(2022). The influence of social capital on primary school teachers' creative teaching behavior: Mediating effects of knowledge sharing and creative teaching self-efficacy, *Thinking Skills and Creativity*, 47: 1-13.
27. Shirzadi, Z. (2016). Study of classroom management skills of female teachers in public girls' high schools in Karaj city, Master's thesis in curriculum planning, Kharazmi University, Faculty of Psychology and Educational Sciences.[in persian]
28. Shishegar, N., & Boubekri, M. (2016). Natural light and productivity: Analyzing the impacts of daylighting on students' and workers' health and alertness. In *Proceedings of the International Conference on "health, Biological and life science"(HBLS-16)*, Istanbul, Turkey (pp. 18-19).
29. Soleymanpour, J., Fardi, M., & Khalkhali, A. (2021). Presenting a model for establishing healthy classroom management, *Quarterly Journal of Educational Psychology*, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, 1(1): 60-71.[in persian]
30. Vallone, F., Dell'Aquila, E., & Zurlo, M.C.(2022). Teachers' multicultural personality traits as predictors of intercultural conflict management styles: Evidence from five European countries, *International Journal of Intercultural Relations*, 87: 51-64.
31. Wang, X. (2023). Exploring positive teacher-student relationships: the synergy of teacher mindfulness and emotional intelligence. *Frontiers in Psychology*, 14, 1301786.

32. Wedenoja, L, Papay, J., & Matthew A. K. (2022). Second Time's the Charm? How Sustained Relationships from Repeat Student-Teacher Matches Build Academic and Behavioral Skills. (EdWorkingPaper: 22-590). Retrieved from Annenberg Institute at Brown University: <https://doi.org/10.26300/sddw-ag22>.
33. Westfall, R. S.(2015).Effects of Instructor Attractiveness on Classroom Learning" (2015). UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones. 2446. <http://dx.doi.org/10.34917/7646095>
34. Yaghoubnejad Ghayen, N., Bahrangi, M. R. & Zeinabadi, H. R. (2015). What do novice teachers expect from parents? Findings of a qualitative-quantitative study in Tehran elementary schools. Journal of Educational Sciences, 22(2): 20-5.[in persian]
35. Yasemi, S. (2018). Design and validation of the creative school model for the primary school, PhD thesis, Kharazmi University, Faculty of Psychology and Educational Sciences.[in persian]